

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitlóterben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 ko-
nyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
szabványos, vagy keret nélküli hirdetések
térmeték szerint egy negyszög
centim. után 3 fill. — Állandó hirdetések
nélkül árkedvezmény.

A visszhang.

— aug. 21.

Most tulajdonképpen vitaköz-
ni kellene az ellenzéki visszhang-
gal, amely a miniszterelnök nagy-
enyedi beszédére felel. De vajjon
lehet e vitába szállani a semmi-
vel? Mert a hang, mely az el-
lenzéki erdőből kiszólal, lármás
ugyan és zavaros, de üres. E tu-
lajdonságával legfőleg csak az
összevisszasága vetekszik. Szinte
mulatság olvasni az ellenzéki bi-
rálatokat és összemérni ellent-
mondásaikat: az egyiknek ez nem
tetszik, a másiknak amaz. Az
egyik azt állítja, hogy a minisz-
terelnök nem mond semmit s a
nagyenyedi beszédnek nincs je-
lentősége; a másik azt, hogy a
miniszterelnök tulságosan éles
volt és elvágta a béke útját. Az
egyik a multak ismertetését ki-
fogásolja, a másik a jövőre vo-
natkozó nyilatkozatokkal nincs
megelégedve.

Akik azért zugolódtak, hogy
a miniszterelnök miért nem megy
el beszámolni, most kárhoztatják,
hogy minek számolt be.

A kik azért vádolták, —
hogy nem nyilatkozik a felelősség
kérdésében, most megtámadják,
amiért nyilatkozott.

Mások mindegyre azt köve-
telték, hogy Lukács László is
adja magyarázatát és megokolá-
sát az „erőszaknak”; most meg-
adta, még pedig klasszikus ösz-
szefoglaló erővel és dialektikával,
gáncsolják, amiért megtette: ille-
téességi kifogást emelnek az ő
magyarázata ellen.

Akik mindig a legélesebb gyű-
lösséggel támadták egymást, most
egyszerre borzasztó részvétellel
kenetik a — másoknak sebeit;
a maguk sebeit, amit rajtuk ej-
tett a miniszterelnök dialektikája,
eltakarják. Keservüket, dühüket,
minden indulatukat a másikért
való fájdalom alakjában siratják
el.

Az ellenzéki tábor teljes ku-
szasága, szertehuzása nyilatkozik
meg ebben a hangzavarban. A
miniszterelnök politikai színészek
nek nevezte az ellenzéket, akik-
nek ágálását nem veszi komolyan
az ország. Folytatni lehet a ha-
sonlatot: valóban olyanok ők,
mint a rossz színészek, mind ma-
guknak játszanak.

De bármennyire kusza is az
ellenzéki visszhang, bármennyire
támadják, leszólják, tagadják, ki-

csinylik és ferdítik is a minisz-
terelnök tényállításait és fejtege-
téseit, egy vonás mégis valameny-
nyiben megvan: jelentékenyen
alább hangon szólnak, mint tették
azelőtt, mint tették a beszámolót
közvetlenül megelőző pár napon.
Aminék két oka van.

Elsőben is nem számítottak
arra a nagy sikerre, amely a mi-
niszterelnök nagyenyedi beszámó-
lójának külsőségeiben is megnyil-
vánult. Mert bármit híresztelnek
is, bensejükben jól tudják, hogy
a nagyenyedi nap valóban ün-
nepség volt, amelyen Erdély
egész intelligenciája jelen volt.
Az a körülmény pedig, hogy a
budapesti pártközpontból és a
vidéki szervek útján szervezni
próbált tüntetés sehol sem követ-
kezett be, sőt komolyan meg sem
kieéreltetett, valósággal lesújtó
képet ad arról a hatásról, melyet
az ellenzék még a saját pártfe-
leire is gyakorolni képes. Hisz
az ő bejelentéseik szerint azt hi-
hetten volna a világ s voltak, akik
hitték is, hogy az ellenzéki pár-
tok koncentrált erőfeszítéseinek
sikerülni fog a kormány fejének
és a munkapárt vezérének beszámó-
lóját nagyarányú tüntetésekkel
ellensúlyozni. Hogy végig a sok
száz kilométernyi utvonalon, mely
sok helyütt teljesen ellenzéki vi-
déken vitt keresztül, sehol nem
sikerült ilyesmit elérni, bárha az
ellenzék evégből mindent elkö-
vetett és igen erős agitációt fej-
tett ki: — az legfényesebb iga-
zolója a miniszterelnök azon meg-
állapításának, hogy az ország nem
túl fel már az anarchia bajnoka-
inak.

A második, ami meglepte az
ellenzéket, a miniszterelnök fejte-
getéseinek a nagy higgadtság
mellett való rendkívüli energiája.
Ezzel az öntudattal és nyugalom-
mal csak olyan kormányférfi lép
fel, aki biztos a maga dolgában,
aki tisztán látja az akadályokat
is, amelyek az előrehaladásnak út-
ját zavarják, tisztán látja a vég-
zett munkát és azt is, amely még
hátra van.

— Nincs semmi ok, hogy
nyugtalankodjunk! Mi, a munka-
párt, nyugodtan nézhetünk az
események elé! — mondotta a
miniszterelnök. Oly határozott ez
a nyilatkozat, hogy zavarba kell
ejtenie azokat, akik a nagyenyedi
beszámolótól — minden jogos ok
és alap nélkül — azt várták,
hogy kivezető utat mutasson az
ellenzéknek a válságból.

Mert kétségtelen, hogy vál-
ságban az ellenzék van, válság-
ban, amelyet maga idézett fel,
amikor mindenféle ürügyek alatt
szembeszállt az ország legégetőbb
érdekeivel. A válságot maga idézte
a saját fejére, az ő dolga, hogy
az elhárítás módját kitalálja. A
munkapárt ehhez csak segédke-
zet nyújthat és erre meg is van
benne a készség. De csakis erre,
nem pedig arra, hogy végzett
munkájának az országra oly fon-
tos eredményeit, vagy a maga
nagy erejét az ellenzék kedvéért
áldozatul vesse. Ez visszatérés
lenne a kisebbségi diktatúrához,
amiről pedig szó sem lehet szem-
ben az olyan egyeséges és egyet-
értő többséggel, amilyennek a
a nemzeti munkapárt mindmáig
mutakozott.

Nagy ügyek a közgyűlés előtt.

*
Pénteken fontos közgyű-
lés lesz a városházán.
Sorra kerül a bereczkii
hid, a sátoraljauhely-
váján—deregnyői vasut,
a városi vásárcsarnok, a
kereskedelmi iskola épít-
kezése és még sok
nagy jelentőségű kérdés.

Mit tárgyal a város?

— aug. 21.

Minden tekintetben vége felé kö-
zeledünk a holt szezonnak, minden
térén élénkület kezd a közélet. Mahol-
nap benne leszünk már a nagy poli-
tika felújuló izgalmaiban is, ami pe-
dig a mi helyi, városi politikánkat
illeti, e tekintetben a napokban már
igen fontos lépések elkövetkezését
várhatjuk. Annak a közgyűlésnek, a
melyre most küldte szét a meghívót
a polgármester, már egy csöppet sem
lesz kánikulai hangulata. Nagyon
fontos tárgyak szerepelnek e közgyű-
lés tárgysorozatán; olyan kérdések,
amelyek a lehető legnagyobb érdeklő-
dést is megérdemlik s amelyek re-
mélhetőleg sokkal nagyobb számban
fogják összegyűjteni a városi képvé-
selőket, mint ahogy az utóbbi köz-
gyűléseken láttuk.

Ott szerepel a péntekre összehi-
vott közgyűlés tárgysorozatán többek
közt a *bereczkii hid kérdése*, mely-
nek vitális fontosságát a „Zemplén”
csak nemrégiben vezető cikkben méltá-
totta. A polgármester most alapos
elaboratumban tesz indítványt e kér-
dés megoldására s hisszük, hogy a
közgyűlés örömmel fog sorompóba
lépni ez ügynek minél gyorsabb és

erélyesebb elintézésére. Mindenesetre
csak helyeselhető, hogy a polgármes-
ter figyelemmel kíséri a felvetett esz-
méket és azoknak megvalósítására
habozás nélkül megindítja az akciót;
természetesen azonban a közgyűlés-
nek kell azután erősen rajta lennie
azon, hogy ezek az akciók sikerre
vezessenek.

Még két olyan fontos tárgy sze-
repe a napirenden, amelyek az elő-
bivel körülbelül ugyanegy eszmekörbe
tartozik. Az egyik a sátoraljauhely—
váján—deregnyői helyiérdekű vasut
kiépítése, a másik a városi vásárcsar-
nok létesítése. Mindakét ügy, a
bereczkii hiddal együtt, Ujhely for-
galmának emelkedését célozza. És
épen ez a tér az, amelyen a legtöbb
tennivalója van a város vezetőségé-
nek s egyúttal ezen a téren járhat
legtöbb eredménnyel is a munka. Más
térnumokon amugy is igen cseké-
lyek a kilátásaink. Így például, mint
mostanában halljuk, könnyen megle-
het, hogy a katonaságtól megindított s
mindaddig meglehetősen optimisztikusan
megítélt akciónk nem fog sikerre ve-
zetni. Annál inkább hozzá kell tehát
látunk, hogy azokon a pontokon és
ott fejlődjünk, ahol erre a magunk
erőjéből képesek vagyunk. A berecz-
kii hid, a váján—deregnyői vasut, a
vásárcsarnok: mindezek olyan dol-
gok, amelyeknek kedvező megoldása
nagy mértékben fejleszteni a várost
és a melyeket kellő energiával két-
ségtelenül meg is lehet kedvezően
oldani.

A tárgysorozatnak több pontját
foglalja le a felsőkereskedelmi is-
kola. Ezekben a pontokban az iskola
200,000 koronás állami kölcsönéről,
továbbá jövő évi költségvetéséről lesz
szó, de a legnagyobb érdeklődést bi-
zonyára az iskola építési terveinek
megbeszélése fogja kelteni.

Mindezekon kívül is bőven lesz
még alkalmuk a városatyáknak ér-
dekes városi dolgok megvitatására;
amint ez a tárgysorozatból kitűnik,
melyet a következőkben teljes egé-
szében adunk közre:

A napirend.

Polgármester félévi jelentése a
közigazgatás állapotáról.

Polgármester indítványa az
Alsóbereckitől a Bodrogszerdahely—
luka—tiszakarádi törvényhatósági köz-
utba torkoló közdülő, illetve községi
közutnak a törvényhatósági közutak
hálózatába leendő felvétele s ennek
a Sátoraljauhely—Berecki törvény-
hatósági közuttal a Bodrog folyón
építendő hiddal leendő összeköttetése
tárgyában.

A vallás- és közoktatásügyi
miniszter intézvénye a felsőkereske-
delmi iskola építkezésének céljaira
200,000 korona állami kölcsön folyó-
sítása tárgyában.

A felsőkereskedelmi iskola 1912/
1913. évi költségvetésének tárgyalása.

A felsőkereskedelmi iskola épít-
ési terveinek és költségvetésének el-
készítettése tárgyában hozott törvény-
hatósági bizottsági határozat.

A pénzügyi és épít. bizottságok
javaslata a felsőkereskedelmi iskola
építkezése ügyében.

A váján—deregnyői—sátoraljau

Cipő Ocasió!

Előre haladt
idény miatt

A divatnak alávetett cipőket
minden árban kiárúsítja

mélyen leszállított árak!

FÖLDES FERENC

czipőáruház a
Sátoraljauhely Főtér,

helyi helyiérdekű vasút kiépítése ügyében ad hoc bizottság megalakítása.

Polgármester indítványa városi vásárcsarnok létesítése tárgyában.

A vigalmi adóról szóló szabályrendelet tárgyalása.

Polgármester indítványa a köztemetőben lévő sírok gondozásának városi kezelésbe leendő vétele tárgyában.

Tanács javaslata a pincérnői szolgálat korlátozásáról szóló és a bordélyügy tárgyában alkotott szabályrendelet 5. illetve 7. §-ának módosítása tárgyában.

Ugyanaz a fogadó, vendéglő, kocsma stb. iparokról alkotott szabályrendelet kiegészítése tárgyában.

Polgármester indítványa a szervezkedési szab. rendelet átdolgozására vonatkozólag.

Kiss Ödön főgyógyász kérelme szabadságának meghosszabbítása tárgyában s helyettesítése iránti intézkedés.

Törvényhatósági bizottsági határozat Pataky Miklós főjegyző illetményeinek rendezése tárgyában.

Az 1912. július hónap megtartott házi és gyámpénztári vizsgálatról szóló jegyzőkönyv bemutatása.

Adótorlésekre és nyugdíjjáradékok visszafizetésére vonatkozó törvényhatósági bizottsági határozatok kihirdetése.

Az Erzsébet kórház főorvosának kérelme a kórházban elhelyezett elmebetegek fürdősi idejének kijelölése tárgyában.

Törvényhatósági bizottsági határozat a „Korona” vendéglő bérbeadása tárgyában.

Ugyanaz az 1912. évi államsegély előlegezése tárgyában.

Ugyanaz a villamvilágítási részvénytársaság által adandó engedmény tárgyában.

Illetőségi és a közgyűlés napjáiig beérkezendő ügyek.

„Szabályunk értelmében.”

Hogyan dolgozik az
Első Magyarországi
Reklám-Ujság?

— aug. 21.

Első Magyarországi Reklám-Ujság a címe és Löbl Oszkár Lugoson a kiadótulajdonosa és felelős szerkesztője annak a riktó piros nyomtatványnak, amelynek első számával most árasztották el az országot. Sátoraljúj helyre is jutott belőle vagy másfél tucat példány. A kitűnő „hirdetési organum” szerkesztője lendületes magyarsággal írja beköszöntőjében, hogy „országos új kereskedelmi lapot adunk ki, amely egész Magyarországon a legtávolabbi helységekben is el lesz terjedve.”

Nos hát, ami az elterjedést illeti, arról gondoskodik is a reklám-újság. Töketerestből Triesztig minden épkezláb hirdető címét összefoglalták a Cimrovatba, kétségtelenül nagy fáradással gyűjtögetve a címeket a napilapok hirdetéseiből, vasuti kalauzokból. Ujhelyről is egy csomó címet böngeztet össze a Reklám-újság.

A boldog „hirdetők” a lap mutatványszámából és azzal egyidejűleg ügyes szövegű levélből értesültek arról, hogy a lugosi reklám-újságban terjesztik a címüket. Az állítólagos hirdetőknak az Első Magyarországi Reklám-Ujság kiadóhivatala és szerkesztősége ezeket írja:

„Van szerencsénk Önnek lapunk mutatványszámát beküldeni s kérjük bennünket postafordultával arról ér-

tesíteni, vajjon kívánja-e, hogy b. címét szintén kitegyük „Cimrovat”-unkba.

Abban az esetben, ha 5 napon belül Öntől erre vonatkozólag választ nem kapnánk, Öntől is tudomásul vesszük, hogy hallgatóság beleegyeznek s az egész évre járó csekély összeget, 20 koronát, hajlandó szabályunk értelmében az első megjelenés után megfizetni.”

A Reklám-Ujság egészen jól okoskodik. Nehány száz kereskedő, igaros, ügyvéd, orvos címét szerkesztették össze a Cimrovatban és ha ezek közül csak harminc százalék dobja félre figyelmeőbb átolvasás nélkül a levelet, már szép számmal lesz a „hallgatóság beleegyező”, aki a szabályok — már mint a Reklám-Ujság szabályai — értelmében husz koronát fizet.

Az ujhelyi kereskedők jórészt sürgősen értesítették a vállalatot, hogy nem reflektálnak a hirdetésre.

A Ronyva-mocsár.

Bacillus és büzfészkek a város közepén.

Meddig várjunk még?

— aug. 21.

Rettenetes büz, az erjedő és rothadó anyagok dögleletes kigőzölgése jelzi már messziről azt a szép kis mocsarat, mely a város legforgalmasabb helyén, a Ronyva kőhid alatt és mellett elterül. Igazán érthetetlen dolog, hogy a város atyái ezt a penetráns büzt, ezt az egészségre ártalmas bacillusfészket a város közepén nem veszik észre, ha pedig észre veszik, miért nem igyekeznek azt onnan eltüntetni.

Hiszen ez a büzhődt mocsár a legkiáltóbb semmibevevése annak a miniszteri rendeletnek, mely a városok tisztántartására vonatkozik s melynek szigorú végrehajtására az alispán már több ízben felhívta az illetékes városi hatóságot.

Pár évvel ezelőtt, míg a Ronyva patakban ebben az ágában volt víz, még csak-csak elvitte magával a belöntött sok piszkot és szemetet; most azonban ez a sok szenny az időközben nőtt sás között megakad, megrothad és kipárolgásával inficiálja a környék levegőjét.

Ez pedig így tovább nem maradhat, mert valóban nemcsak szégyenletes, hanem a legnagyobb mértékben veszedelmes is lenne. Hiszen, ha — Isten mentsen — az annyira rettegett kolera veszedelem bicillusai városunkba eljutnának, ez a büzhődt mocsár lehetne és lenne is egyik legfőbb fészkek. Nem hinnénk, hogy oly rengeteg pénzbe kerülne ennek a mocsárnak az eltüntetése, amennyit megér a város polgárainak egészsége és testi jóléte.

Persze el vagyunk készülve a feleletre, hogy: „majd a csatornázással ez is rendbe jön,” mint annyi más, régóta javításra váró dolog. De hát ez a felelet vajmi csekély vizsgáltság és egyáltalán nem teszi ezt a mocsarat sem szagtalannabbá, sem veszélytelenebbé. Hiszen ha csak várásról van szó, akkor mindjárt azt is mondhatnánk, hogy várjuk meg a telt, majd befagy a mocsár és nem lesz semmi baj. A télíg azonban még hosszú idő van, a csatornázásig még hosszabb s nagyon ajánlatos lenne abban hagyni a sok halogatást és tenni valamit addig, míg körünk nem ég a dolog.

Csendőri affér Tavarnán.

Egy homonnai kereskedő kalandja.

Mi történt a vámnál?

— aug. 21.

Több mint egy héttel ezelőtt történt az az esemény, melylyel itt foglalkozunk, s így ujságírói szempontból érdekességét már elvesztette. Azonban aktualitást és különös érdekességet ad az ügynek az, hogy homonnai tudósítások alapján belekerült a fővárosi lapokba, melyek meglehetősen éles formában pertraktáltak. Ezek szerint a Homonna és Sztrópkó közötti Tavarna községben sulyos csendőri brutalitás történt volna, melynek áldozata egy homonnai kereskedő.

„Az Est” tudósítása alapján érdeklődtünk az ügy iránt, amelynek mielőlti kétségtelenül fontossággal bír és pedig különösen a csendőri intézmény szempontjából. Ez az intézményünk eleddig általában igen jó hírnévnek örvendett és sajnálatos, ha akár csak szórványos esetek is csorbát ütnek ezen a hírneven.

Az esetről a következőket jelenthetjük:

(A vád.)

Homonnai forrásunk szerint tényleg igen sulyos brutalitás történt.

E hó 12 én Torma István, özv. Rojzak Józsefné, Weisz Ignác és Sirák József homonnai lakosok szeptemberrel a sztrópkói vásárra igyekeztek. A tavarnai vámhíd elé érve Weisz Ignác kereskedő leszállott s kissé hátramaradt a szekérről, amely lassan tovább haladt. Ekkor egy csendőr lépett Weisz elé s így szólott hozzá: Hová mégy? A vásárra, — felelte Weisz, mire a csendőr pofonütötte. A kereskedő megrémülve hátrált s a szekér után szaladt és felugrott rá. De utána szaladt a csendőr is és lábánál fogva húzta le a szekérről, mely közben megállt. Azután bevonszolta Weiszot a vámházba s ott ismét többször pofonütötte, a szemét majdnem kiverte, szóval csunyán elbánt vele. A kereskedő társai persze nem mertek segítségére menni, hanem visszahajtottak Tavarnára s ott a csendőrségen az őrsparancsnoktól kértek segítséget. Ez egy másik csendőr kíséretében rögtön ki is ment a vámházhoz s ott kimentette a kereskedőt szorult helyzetéből; a brutális csendőrt hazaparancsolta. A vásárosok folytatták útjukat; Weisz Sztrópkón orvosi látelést vett sérüléseiről, hazáért pedig jelentést tett a Homonnán tartozkodó csendőrfőhadnagynak az esetről.

(Nyilatkozik a
tavarnai őrmester.)

Antoni János őrmester, a tavarnai csendőrsztrópkói parancsnoka, ismételt kérdéseinkre némi vonatkozás után telefonon a következőket mondotta el az esetről:

— Semmi komolyabb dolog nem történt, csak kisebb kihágásról van szó. Nem érdemes a dologgal ujságban foglalkozni. Semmi különös akadály nem volt. Összekocantak, a csendőr meg a kereskedő, ennyi volt az egész.

— Ugy történt az összekocanás, hogy Weisz leugrott a szekérről és futni kezdett. Ezért gyanus volt a mi emberünknek, névszerint Kucsó Mátyás közcsendőrnek. Kucsó kíváncsi volt, hogy mi történt, ezért Weiszot s megszólította. Azután szóról szó került: — Kucsó talán vagy egyszer arcul ütötte a ke-

reskedőt, de semmi különös verekedés nem volt.

— Az igaz, hogy Weisz társai hozzámjöttek segítségért s én kimentem a vámházba és rendet csináltam. Különben az egész esetről én magam is jelentést tettem felsőbbségünknek, de onnan ezideig semmiféle intézkedés nem történt.

Az őrmester előadásából annyi kétségtelenül látszik, hogy a hírnek alapja van; hogy valami helytelen dolog feltétlenül történt, ha talán nem is olyan komoly brutalitás, amilyenek az esetet a fővárosi lapok feltüntetik. A vizsgálat most már minden esetre tisztázni fogja a dolgot.

HIREK.

Szent István.

Az élő király ünnepe után következett az első király ünnepe. Az első magyar királyé, aki egyuttal az első nyugati magyar volt. Aki belekapasolta nemzetet lelkét a nyugati áramlatba. Azok ezt kereszténységnek nevezték és jelentette az emberi civilizációt, a kulturát, a népek békés fejlődését.

Méltán és bánatosan ünnepelhetjük mi, mai magyarok az első királyt. Az első nyugati magyart. A ki elsőnek értette meg a kor szavát az Európába lovon és karddal jött magyarok közül és építeni kezdett fejedelmi akarattal és erővel egy nagy, nemes, maradandó épületet: a modern magyar államot, amely időtlen időkre szól.

A nemzeti ünnep, augusztus 20.-a, ez idén is fényes külsőségek között s a nemzet meghatott és emlékező lelkesedése mellett ment végbe. Ujhelyben is számos magánházon elhelyezett zászlók hirdették az ünnepet, hanem a templomokba özönlő, díszbe öltözött néptömegek is magukon viselték az ünnepi szint és hangulatot. A hatóságok mellett a magánosok is kivették a részüket a szent király emlékezetének kegyeletes megünnepléséből.

— A vármegyeházáról. Dókus Gyula alispán nyári szabadságáról hazaérkezett s átvette hivatala vezetését.

— A király születésnapja. Vársánap lett koronás királyunk I. Ferencz József 82 éves s ezen a napon ünnepet ült az egész ország, hálaimák szállottak az ég Urához, hogy életét népei boldogítására minél tovább megtartsa. Ebben az imában egyesült az ország egész népe, közöttük Ujhely is, hol a középületekre és sok magánlakásra is kitűzték a nemzeti zászlót. A nagytemplomban ünnepi mise volt, melyen a vármegye, a város és az összes állami hivatalok képviselői megjelentek; a dohánygyár mögötti katonai gyakorlóterén pedig fényes tábortábori mise volt a király tiszteletére.

— Uj számtanácsos. A pénzügyminiszter Kapu Gyulát, a sátoraljúj helyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétség számvizsgálóját pénzügyi számtanácsossá nevezte ki. Kapu Gyula kitüntetés a legteljesebben megérdemelt előléptetés, amely egy hivatali kártársai között, mint a nagy közönség soraiban általános rokonszenvet kelt. Az előléptetett tisztviselő mint kiváló szakember ismeretes, aki már többször, különös

A t. gazdaközönség figyelmébe!

és
arra

kölcsönelőleget ad.

Mindenesetre saját érdekében cselekszik minden gazda, ha eladásra kerülő terményét a

Sárospataki Hitelbank Rt. termény és áruháza is megajánlja. Telefon: 6. sz.

alkalmas
sáról és
annak i
aljaújhe
tások f
kutatása
járult.

folyam
niszter
ismerése
a kassa
viselt ig
igazgató
gatót, F
nárt ne

Az új g
nek kér
dult me
kében.
érdekel
plébáni
uj püsp
utóbb a
bizottsá
főrendi
előterjes
helye N
jesztés

„Or
tanác
gadni
pítő c
helyé
is me
uj eg
hajdu
mert
megő
ösök
intézm
anyag
ennek
merés
bizott
telte
is b
nagy
concr
kalm
kérjül
magy
egyhá
feláll

Has
kében m
házi fér
minden
pokhoz
őket, h
laljanak
zött lát
hegyalja
készit is

bankiga
nap-je
Budape
helyett.

Valóban
melt vo
sánap
téri spo
Jogász
gyogó
kezdőd
fair lef
eleinte
Már a
hogy a
kicsiny
bináció
nem j
erős és
nithatj
telik el
eredmé
sodik
nekifek
támadá
tűnő h
16-os v
ujhelyi
ezt Ber
első go
helyiek

alkalmakkor is tanúságot tett tudásáról és ügybuzgalmáról. Így például annak idején ő volt az, aki a Sátoraljaujhely városnál elkövetett sikkasztások felderítéséhez és tisztázásához kutatásaival nagy mértékben hozzájárult.

— **A kassai közigazgatási tanfolyam új igazgatója.** A belügyminiszter Puky Endre dr. alispánt elismerése kifejezése mellett felmentette a kassai közigazgatási tanfolyamnál viselt igazgatói állásától. A tanfolyam igazgatójává az eddigi helyettes igazgatót, **Ferdinándy Gyula** dr. jogtanárt nevezte ki.

— **Hajdudorog vagy Nyiregyháza?** Az új g. kath. püspökség székhelyének kérdése felett erős mozgalom indult meg újabb Nyiregyháza érdekében. Az ügy bennünket is közelről érdekel, hiszen a legtöbb zempléni plébánia, s köztük az ujhelyi is az új püspökség alá fog tartozni. Legutóbb a g. kath. magyarországi bizottságának nevében **Szabó Jenő** főrendiházi tag tett a kormánytól elterjesztést, hogy a püspökség székhelye Nyiregyháza legyen. Az előterjesztés így szól:

„Országos bizottságunk elnöki tanácsa megnyugvással fogja fogadni, ha az új egyházmegye alapító oklevelében a püspökség székhelyéül Hajdudorog nagyközség lesz is megnevezve és ennek alapján az új egyházmegye és az új püspök hajdudoroginak lesz is címezve, mert e ténnyel el lesz ismervé és megőrkítve marad a hajdudorogi ősök érdeme, melyet ennek az új intézménynek kezdeményezésével, anyagi támogatásával szereztek. De ennek az ősöknek juttatható elismerésnek leszögezése után országos bizottságunk kénytelen teljes tisztelettel, de teljes határozottsággal is bejelenteni, hogy Hajdudorog nagyközség püspöki székhelyül, in concreto, a kivételnél teljesen **alkalmatlan** és épp, azért alázattal kérjük, kegyeskedjék a g. kath. magyar püspökség székhelyét Nyiregyháza rendezett tanácsu városban felállítani.“

Hasonlóképpen Nyiregyháza érdekében mozgalmat indított számos egyházi férfiú, akik az új egyházmegye minden községéhez, tanítókhöz, papokhoz felhívást intéztek, felszólítván őket, hogy Nyiregyháza mellett foglaljanak állást. A felhívás aláírói között látjuk többek között **Kiss András** hegyaljai ker. esperes, tocsvai lelkész is.

— **Eljegyzés.** Szöllőssy Arthur bankigazgató leányát, **Ilonát**, vasárnap jegyezte el **dr. Serényi Gyula** Budapestről. (Minden külön értesítés helyett.)

— **SAC. — Kassai Jogászok 3:0.** Valóban nagyobb közönséget érdemelt volna az a mérkőzés, mely vasárnap délután folyt le a Szabadságtéri sport pályán a SAC. és a Kassai Jogászok footballcsapatai között. Ragyogó szép időben d. u. fél 5 órakor kezdődött a mindvégig élvezetes és fair lefolyású játék, melyben a SAC. eleinte csak 10 emberrel vett részt. Már a játék elején észrevehető volt, hogy a kassai csapat éppen nem lekiessenyelendő ellenfél s hogy szép kombinációkkal keresztlútvált támadásai nem jártak eredménnyel, azt csak erős és agilis védelmünknek tulajdoníthatjuk. Váltakozó támadásokkal telik el az első félidő, de goalt nem eredményez. Félidő tehát 0:0. A második félidőben a SAC. játékosai nekifeküsznek a játéknak, támadás támadást ér, azonban a kassaiak kitűnő háttérje sokat ment. Közben a 16-os vonalon belül fellöki az egyik ujhelyi játékos, a bíró 11-est ítélt s ezt **Bendik** goallá értékesíti. Ez az első goal láthatólag fellelkesíti az ujhelyieket, teljes agilitással kezdenek

játszani s az első goalt nemsokára követi a második s rövidesen a harmadik is. Néhány sikertelen támadás után vége a játéknak, győzött a SAC. 3:0 arányban, de a kassai csapat — dicséretére legyen mondva, — mindvégig oly szépen, oly fairul játszott, hogy valóban élvezet volt látni. Különösen kivált náluk a már említett bal háttér és bal összekötőjük, míg nálunk **Bendik** center, **Gasparik** centerfedezet, **Arnóthfalvy** háttér és **Nagy Géza** jobb összekötő tűntek ki, de általában mindegyik játékosunk elég jó formát mutatott. Az első mérkőzés után a young-boy csapatok játszottak egymás ellen és látva e gyereksereg bámulatos ügyességét és kitartását, bátran állíthatjuk, hogy ezekből fog még csak valóban jó játékos, elsőrendű SAC. csapat alakulni.

— **Jegyzőválasztás.** Tállya nagyközség képviselőtestülete a múlt héten választotta meg az adóügyi jegyzőjét. Nyolc pályázó közül az elnök **Gortvay Aladár** főszolgabíró ötöt jelölt, akik közül **Fekete Sándor** helyettes jegyzőt nagy lelkesedéssel s egyhangulag választották meg a tállyaiak jegyzőjükké.

— **Elkészült az új nyugdíjtörvény.** A miniszterelnök elhatározta, hogy egészen új, a kor színvonalának megfelelő, emberesebb **nyugdíjtörvényt** alkot. A törvényjavaslat már elkészült, sőt az egyes szakminiszteriumok tisztviselői már le is tárgyalták. A pénzügyminiszter ezt a nagyon fontos és különösen az özvegyekről és árvákról a mainál jóval bőkezűbben gondoskodó törvényjavaslatot a képviselőház összeülése után nyomban be fogja nyújtani, hogy az folyó évi január 1-től számítható **visszaható erővel** érvénybe léphessen. A törvényjavaslat lényeges és kedvező intézkedése az is, hogy a tisztviselők és alkalmazottak lakáspénzének 50%-a aránylagos számításal hozzá fog tétetni a nyugdíjalaphoz. A főiskolát végzett tisztviselőket abban a kedvezményben szándékozik részesíteni az új törvény, hogy minden hét hónapi szolgálatot nyolc hónapnak számít be, vagyis ezek 35 évi szolgálatnál elnyerik teljes fizetésüket és az 50% lakbérre való jogosultságukat.

— **Változások a dohánygyárban.** A dohányjövédéki központi igazgató **Führer** Károly osztályvezetőt Temesvárra, **Koós Ede** tisztelet Kolozsvárra és **Berlányi Kornél** s. tisztelet Sepsiszentgyörgyre helyezte át, helyükbe pedig **Hersényi Béla** osztályvezetőt Zengből, **Kenessey Ernő** tisztelet Sepsiszentgyörgyről és **ifj. Kamrák József** s. tisztelet Temesvárról ide helyezte át.

— **Az ünnepek új sorrendje.** A hercegprímás legutolsó körlevele révén nyilvánosságra került a pápa azon döntése, amellyel az ünnepek számának a korlátozásáról szóló rendelkezést a püspöki kar felterjesztésével szemben Magyarországra is kiterjesztette. A nagyfotosságu döntéssel széles körökben foglalkozott a sajtó és a hirhez fűzött kommentárok között előtérbe lépett az a kérdés is, amelyre nézve sem a pápai rendelet, sem az azt hirdető primási körlevél nem intézkedett kifejezetten, hogy mikor lép életbe a rendelet, illetőleg hogy az ünnepek redukciója mely időponttól kezdődik? A Magyar Kurir ez ügyben kérdést intézett illetékes egyházi tényezőkhöz és a következő felvilágosítást kapta: Mielőtt még a magyar püspöki kar állást foglalhatott volna az ünnepek rendjének a Supremi Disciplinae kezdetű pápai motu proprio megváltoztatása tárgyában, **Vasary** Kolos bíboros hercegprímás kieszközölte a római Kurinál, hogy Magyarországon az ünnepek régi rendje az 1912. évben változatlanul megmaradjon. Ezen a rendelkezés természetesen természetesen vál-

toztat az, hogy a Szentszék a magyar püspöki kar előterjesztéseit mellőzvé, az ünnepek számának redukálását Magyarországra nézve is kötelezővé tette. Ez a rendelkezés csak az 1912. év utáni időre vonatkozhatik, amit az is bizonyít, hogy ugy az esztergomi főegyházmegyében, valamint a többi egyházmegyékben is csak október végén fogják a pápa döntését a szószerűl kihirdetni. Az ünnepek új rendjét tehát Magyarországon 1913. január 1-én lép életbe.

— **Közygűlés.** A Felsőmagyarországi Idegenforgalmi Szövetség 1912. évi augusztus hó 25-én d. e. 11 órakor Kassán a város székházának közgyűlési termében közgyűlést tart.

— **Leleplezett tolvaj.** Homonnáról írják: Mult év őszén **Peiszler József várjeszenői** uradalmi erdész lakását vakmerő módon feltörték s onnan nagy mennyiségű értékes ingó tárgyakat loptak el. A homonnai csendőrség mindeztideig folytatta a nyomozást azóta. Az összes gyanúkok **Horváth Mihály várjeszenői** lakos ellen szözlottak s egy váratlanul megtartott házkutatás nála tényleg eredményre vezetett. Egy 1000 korona értékű vadászfegyver kivül minden megkevert, de őt még ez sem bírta valamástételre. Konok tagadását azonban megtörte **Szabó Mihály** járásörmester, ki hétfőn és kedden ásatásokat végeztetett nála és a kamarában elásva megtalálta a drága fegyvert is

— **A dohánydrágítás évfordulója.** Most egy éve lépett életbe a dohánytermékek megdrágításáról szóló törvény. Nagy felháborodással vette tudomásul a dohányzó publikum az új rendet és sok-sok fogadalom hangzott el egy év előtt bánatos pipás emberek szájából, hogy mindörökké lemondanak a dohányzás örömeiről. De időközben teltek a hónapok és velük lassankint elfogyott, kiadult az elkeseredés lángja is. És most, mikor a dohányjövédék igazgatósága éppen a fogyasztási statisztika összeállításán dolgozik, pontos számadatok híján is megállapíthatni, hogy a kincstár nem szenvedett rövidséget a dohánytermékek árának megdrágításával. Az öt százalékos jövedelemfokozás, amit az elmúlt évre a dohány megdrágítása jelent a kincstárnak, tekintélyes summa, ha meggondoljuk, hogy a dohányjövédék évi bevétele körülbelül kétszázmillió korona. Jövő évre tíz százalékos szaporulatra számít a dohányjövédék az általános eladásból várható jövedelemben.

— **Bestiális szabólegény.** Gyalázatos bünténynek esett áldozatául egy szerencsi szabónak négy éves kis leánya. A kis leány apjának műhelyében dolgozott ugyanis **Hrichwalsky** András szerencsi születésű szabósegéd, egy perverz hajlamu fiatalember. Egy őrizetlen pillanatban **Hrichwalsky** rárontott a kis leánykára s meggyalázta. A kis leány veszélyesen megbetegedett. **Hrichwalsky** ellen megindult az eljárás.

— **Pályaőrök kérelme az utasokhoz.** A vasuti pályaőrök egy szerény kérelemmel fordulnak az utazó közönséghez, melyet mi is készséggel közlünk, abban a biztos tudatban, hogy lapunk minden olvasója örömmel tesz eleget, mihelyt alkalma nyílik rá, az abban foglaltaknak. A kérelem szövege a következő:

Az utazó közönség, az elrobozó vonat ablakán kinézve, alig vesz észre bennünket, pályaőröket, akik nehéz szolgálatunkat, elzárva minden városi és falusi szórakozástól, elhagyatva teljesítjük a tovaftató vasuti sinek mentén. Mi csak látjuk az elrobozó vonatokat, de abból a jólétekből, melyet magukkal visznek, reánk nem jut semmi. Ugy gondoljuk, nem szerénytelenség az a kérésünk, melylyel a t. szerkesz-

tőség utján az utazó közönséghez fordulunk és arra kérjük, hogy az utközben kiolvasott újságot ne hagyják a fülkében, ahonnan azokat ugyanis a végállomás szemétkosarába dobják, hanem **hajtásák le hozzánk az őrházakhoz.** Nehéz szolgálatunkban nekünk nagy vigasztalás, ha az újságok olvasmányaival szórakozhatunk.

— **Új cigaretták.** A dohányjövédék igazgatósága most azon igyekszik, hogy kiszorítsa az importált cigarettákat. A siker reményében háromféle új cigarettával akar kedveskedni a dohányzóknak. Török dohányból készülnek majd az új jövények, az egyik cigarettafajta parafa végű, a másik aranyvégű, a harmadik pedig szopókás lesz. Az aranyvégűvel alig fog jó vásárt csinálni a kincstár, mert a tapasztalt cigarettázók úgy vélik, hogy az rontja a fogakat és akkor, — dohány nélkül — inkább közvetlenül szívják a fogukat. A három cigarettafaj valószínűleg összesen fog bemutatkozni és éppen ezért a gyártás már javában folyik.

— **Aki nem akar enni.** A kisvárdai rendőrség vasárnap egy csavargó, 40 év körüli nőt kísért be, a ki a város végén lézengett. Az előállított nő minden felvilágosítást megtagadott, sikerült azonban megállapítani, hogy az illető **Kosztzyi Erzsébet** zemplénagárdi illetőségű leány. Elgyelgőre tehát tolonceltartásba helyezték a nőt, aki azonban minden táplálékot visszautasított **Megvizsgálták** és megállapították hogy elmebeteg. Tébolydában helyezték el.

IRODALOM.

A „**Vasárnapi Újság**“ augusztus 18-iki számának nagyszámu értékes és érdekes képe között **Juszkó Béla** törökországi rajzait, egy képsorozatot a nürnbergi **Dürer**-emlékről, **Vadász Miklós** pompás rajzát, egy sorozatot a görög-római arckép-szobrászat remekeiből. Szépirodalmi olvasmányok: **Kafka Margit** és **Erdős Renée** versei, **Szende-Dárday Olga** és **Claude Farrére** regénye, **Lakatos László** novellája, stb. Egyéb közlemények: cikk (ábrákkal) az időjárás mostani változásairól, **Kun Andor** cikke **Kossuth** Lajos bankjegypöréről s a rendes heti rovatok: **Irodalom** és művészet, sakkjáték stb. — A „**Vasárnapi Újság**“ előfizetési ára negyedévre öt korona, a „**Világkrónika**“-val együtt hat korona. Megrendelhető a „**Vasárnapi Újság**“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „**Képes Néplap**“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Magyar jakobinusok. A magyar modern szépirodalom egyik legtöbbet olvasott művelője kétségtelenül **Krudy Gyula**. A minden ízében poetaember munkáit a drága könyvek csak nehezen tették hozzáférhetővé. Azért illeti elismerés a **Képes Hét** Könyvtárát, ezt a népszerű könyvgyűjteményt, hogy **Krudy Gyula** egyik legérdekesebb művét, a „**Magyar Jakobinusok**“-at felvette a sorozatába. Az izléses kiállítás és vászonba kötött könyvet a **Képes Hét** olvasói, előfizetői és számonkenti vásárlói esetkély 50 fillérért szerezhetik meg. — Olyan előny ez, amelyet egyetlen lap sem nyújt. A **Képes Hét**, amely hétről-hétre a képek nagy tömegében mutatja be az aktualitásokat és szépirodalmi részében érdekes közleményeket csoportosít, előfizetési ára negyedévre 2 korona 70 fillér, egyes szám ára 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Visegrádi-utca 13/a.

Felolós szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**
Laptulajdonos: **Ehler Gyula.**

Sátoraljaujhely

HUNGARIA

Széchenyi-tér 6. sz.

a rk. templom mellett.

vegytisztító- és gőzmosó.

Tisztításra elfogad mindennemű béli és alkalmi ruhákat, butorszöveteket.

Gallérok, kézelők kristály fehér tisztítása.

Vasalások 1 órán belül.

Makulatura
papirok

olcsó áron
kaphatók

kiadóhivatalunkban

Fehéren feketén

lássa itt gyári védjegyünket a

valódi

„FRANCK”
pótkávékat.

Kérjük arra felette jól ügyelni, mivel annak igen sok utánzata van.

Eladó.

Egy jókarban lévő masziv vas bicikli állvány és egy jó bicikli lámpa jutányos áron eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kézzel készített mindenféle

HORDÓ

kapható

Goldstein Sámuel
hordógyárában

Sátoraljaujhely, Kazinczy-u 90.

PFEIFFER SÁNDOR

építész-építőmester

Sátoraljaujhely.

Iroda és telep:

Arpád-utca 19. szám. Saját ház.

Elvállal: mindennemű épületek tervezését és felépítését, építkezések művezetését és leszámolását, **tűzbiztos** gipsz és vasbeton mennyezetek készítését, minden néven nevezendő **vasbeton szerkezetek statikai számítását és azok kivitelét**; cement, granit-terazzo, keramit, aszbeszt, aszfalt, stb. burkolatok készítését.

Állandó raktár: román és portland cement, homlokzat kőpor, gipsz, aszfalt, szigetelő-lemez és kátrány termékekben.

Vérszegénység, sápkór, idegesség és gyomor bajok ellen a legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vas-bor

mely valódi tokaji borból készül. Felnőttek és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer a legjobban ajánlható.

Egy üveg ára 3 korona.

Kapható:

a „Szt.-Antal” cz. gyógyszertárban
Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér.

Ifjb. Schwartz Sámuel divatüzlete

SATORALJAUJHELY, Főutca 18. (A főfőzsde volt helyiségében)

Ajánlja ujonnan berendezett üzletében **selyem-, szalag-, csipke- és disz** különlegességeit. Allandó újdonságok **bluz s ruhaselymekben; muselin, voil, grenadin, markisetek** és mindennemű **ruhadi-szekben.**

Bélésáruk, különböző szabó-kellékek. Uri divatcikkék.

Kész gyermekruhák nagy választékban.

Vidékre választékkal vagy mintaküldeményvel szívesen szolgálók.

Nagy butor-, szőnyeg- és függöny-raktár.

WINDT JAKAB

BUTORKERESKEDÉSE

Sátoraljaujhely. Kazinczy-utca 3. szám.

Nagy raktár: háló-, ebédlő- és szalon szobákból, tölgy, kőris, dió, bükk, mahagoni és palisander fából készült fényezett faműségekből.

Egyedüli elárúsítója a „Slavonia” keményfa butorgyár készítményeinek. Vas- és rézbutor legjobb kivitelben.

**KÉPEK, GYERMEKKOCSIK
FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, SZŐNYEGEK.**
Mindennemű szőnyegek készítését bármely színben és nagyságban olcsón elvállalom.

Saját műhelyemben minden e szakba vágó munkák gyorsan s pontosan készíttetnek rajz és méret szerint is.

Vevő kívánságára egy helyben mint vidéken bármikor is díjtalanul szívesen megjelenek.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlöm.

Állandóan raktáron tartok:

Három réti lószőr madraczot, egy ágyba való 50 korona.
„ „ affrik „ „ „ 15 „

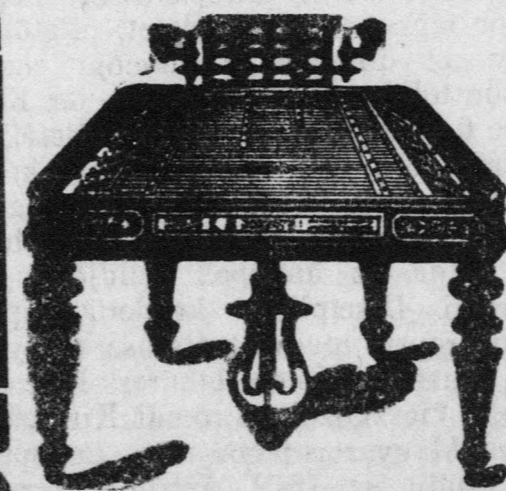
Elsőrendű zongorák gyári raktára.

egy használt fordítható tekeasztal jó állapotban jutányos áron eladó.

Legolcsóbb butorbevásárlási forrás.

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBÁLMOK

Schunda V. József

cs. és kir. udvari hangszer-
gyáros hírneves gyarmányából

állandó bizományi raktár

van

Werner Sárka

cimbalom-magániskolájában

Sátoraljaujhely, Rákóczi-utca 24. sz.

Igen kedvező részletfizetési módzatok.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.